

عنوان مقاله:

روابط اجتماعی اسماعیلیان نزاری با پیروان دیگر فرق شیعه (امامیه و زیدیه)

محل انتشار:

هفتمین کنفرانس ملی مطالعات میان رشته‌ای علوم دینی و حوزوی (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسنده:

بابک محضری - دانشجوی دکترای تاریخ اسلام دانشگاه ادیان و مذاهب اسلامی تهران

خلاصه مقاله:

در دوره حکومت سلجوقیان تا مقطع فرمانروایی سلطان وقت ملک شاه (485 ه.ق)، سیاست مذهبی سلطان بر پایه حمایت‌های فراگیر از مذهب تسنن و گرایش هایمروط به آن بود. این یعنی انزوای تشیع و شیعیان از صحنه اجتماعی و سیاسی جامعه که باطیح این امر سبب شده بود تا فرق و دسته‌های شیعی در وضعیت‌های نامناسب اجتماعی و سیاسی قرار گیرند. با گذر زمان و واکنش‌های شیعیان به این جریان و حرکت انزواگر، این اوضاع نابسامان و نامطلوب دوام نیافت. سلجوقیان در میانه نیمه دوم قرن پنجم هجری با معضل جدی شکل گیری حکومت اسماعیلیان نزاری به راهبری حسن صباح روپروردیدند که هدف آن، برچیدن سساط حکومت سلجوقیان بود و همین خطر توجه آنان را به مقابله با اسماعیلیان معطوف ساخت. در چنین وضعیتی، حکومت سلجوقی وقت به ناچار به برقراری روابط مسالمت‌آمیز با شیعیان امامیه تن در داد که این امر علی رغم اینکه به حسب ظاهر سبب رویدادهایی در تقویت روابط اسلامیه از جمله زیدیه شد، اما در عمل برخلاف آن گردید. بر این اساس این پژوهش با توجه به مناسبات شیعیان امامیه و اسماعیلیان نزاری با حکومت سلجوقیان، واکنش شیعیان امامیه در برابر اسماعیلیان نزاری و روابط آنان را با سایر فرق شیعی در موضوعاتی چون مناظرات، احکام فقهی صادره از علمای امامیه زیدی و... و درگیری میان اسماعیلیه با امامیه و زیدیه در محلات شهری را تبیین نموده است. این تحقیق بر پایه هدف با روش کیفی توصیفی تحلیلی و با گردآوری داده‌ها با استناد به اسناد کتابخانه‌ای، موضوع "روابط اجتماعی اسماعیلیان نزاری با پیروان دیگر فرق شیعه (امامیه و زیدیه)"، را مورد واکاوی قرار داده و به این نتیجه رسیده است که ارتباطات اسماعیلیان با علمای امامیه و زیدیه، ارتباط مطلوبی نبوده و آنان همواره صفوی خویشا از آنان جدا می‌ساختند.

کلمات کلیدی:

اسماعیلیان، نزاری، تاریخ اجتماعی، روابط، مناسبات، فرق شیعه، امامیه، زیدیه

لينک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2035806>

